

Bir Mi'rac kelimesi: 'El-mübarekât'

Hasan Bey: "Altıncı Şuâ'da Üstad Hazretleri Teşehhütte (El-Mübarekâtü) diye bahsediyor. Fakat bu kelime başka kitaplarda bulunmuyor. Bizim Üstadımızın yazdığı sıralama ile okumamızda bir sakınca var mıdır? Hangisi sünnettir?"

SAHİH İKİ RİVAYET

Namazda okuduğumuz Ettahiyâtü duâsı ile ilgili Abdullah ibn-i Mes'ûd'dan (ra) gelen rivayet ile İbn-i Abbas'tan (ra) gelen rivayet arasında "ilk cümlede" bir sıralama farkı olduğu doğrudur. Her iki rivayette de bazı kelimeler birbirlerine göre farklı yerlerde gelmişlerdir. Her iki rivayet de sahihtir. Yüce dinimizde farklılık; genişliktir, zenginliktir, güzelliğidir ve büsbütün rahmettir.

Abdullah ibn-i Mes'ûd'un (ra) rivayeti şöyledir: "Resûlullah'ın (asm) ardında namazda oturduğumuz zaman 'Esselâmü Alallahi, Esselâmü Alâ Fülânin' (Allah'a selâm olsun, Fülâna [meselâ meleğe] selâm olsun.) derdik.

Resûlullah (asm) bize şöyle buyurdu: "Selâm Allah'ın kendisidir. Herhangi biriniz namazda oturduğunda şu duâyı okusun: "Ettehiyyâtü Lillahi Vessalavâtü vettayibâtü. Esselâmü Aleyke Eyyühe'n-Nebiyü ve Rahmetullâhi ve berekâtühû Esselâmü Aleynâ ve Alâ ibâdillâhi's-Sâlihîn. Eşhedü en-lâ ilâhe illallah ve Eşhedü enne Muhammeden Abduhû ve Resûlüh."

(Mânâsı: 'Bütün varlıkların hayatlarıyla yaptıkları sena ve övgüler Allah'a aittir. Bütün duâlar Allah içindir. Bütün tertemiz fitratların selâmları Allah'a mahsustur.' 'Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun ey Nebî!' 'Allah'ın selâmı bizim ve bütün salih kullarının üzerine olsun.' 'Ben şehâdet ederim ki Allah'tan başka hak Ma'bûd yoktur. Ve yine ben şehâdet ederim ki, Muhammed Allah'ın kulu ve elçisidir.'"1

İbn-i Abbâs'ın (ra) rivayeti de şöyledir: "Allah Resûlü (asm) bize Kur'ân'dan bir sure öğretir gibi teşehhüdü öğretti. Teşehhüdü şu lâfızlarla söyledi: "Ettehiyyâtü'l-mübârekâtü's-Salavâtü't-Tayyibâtü Lillâhi. Esselâmü Aleyke Eyyühe'n-Nebiyü ve

Rahmetullâhi ve Berekâtühû. Esselâmü Aleynâ ve Alâ İbâdillâhis'Sâlihîn. Eşhedü en-lâ ilâhe illallah ve Eşhedü enne Muhammeden Abduhû ve Resûlüh."2

ET-TAHIYYATÜ'NÜN ŞERHİ

Görüldüğü gibi, her iki metin arasında çok büyük fark söz konusu değil. İki metnin ilk cümleleri arasında bir diziliş farkı, bir de ikinci metinde "el-Mübârekâtü" ilâvesi farkı var. Hanefîler, İbn-i Mes'ûd'un (ra) rivayetini almışlar, Şâfiî'ler de İbn-i Abbâs'ın (ra) rivâyetini almışlardır. Her iki rivayetin de Peygamber Efendimiz'e (asm) dayandığında şüphe yoktur. Öyleyse, her iki rivayet arasında bir fazilet sıralaması yapamayız. Namazda "Ettahiyatü" yerinde bu iki rivayetten birini okumak yeterlidir.

Üstad Said Nursî'nin Altıncı Şuâ'ya aldığı, İbn-i Abbâs'ın (ra) rivayetidir. Resûl-i Ekrem Efendimiz'in (asm) Mi'rac'da Cenâb-ı Hakk'a karşı selâm yerinde sarf ettiği bu ilk cümleyi Üstad Bedüzzaman kelime kelime şöyle tefsir ediyor:

Ettehiyyâtü: Bütün hayat sahibi varlıkların hayatlarıyla gösterdikleri tesbîhât, Yaratıcı'larına takdim ettikleri fitrî hediyeler ey Rabb'im, Sana mahsustur. Ben dahi bütün onları bilerek, düşünerek, hissederek ve iman ederek Sana takdim ediyorum.

HAYATIN MÜBAREKİYETİ

El-mübârekâtü: Bütün bereket ve tebrik sebebi ne varsa, "bârekallah" dedirten ve mübarek denilen hayatın özü ve çekirdeği olan mahlûkların, bilhassa tohumların, çekirdeklerin, tanelerin ve yumurtaların fitrî mübârekiyetlerini, tebriklerini, bereketlerini ve ibadetlerini onları temsilen Sana takdim ediyorum.

Es-Salavâtü: Canlıların özü olan ruh sahibi varlıkların husûsî ibâdetlerini ve duâlarını Rabb'im, onları temsîlen Sana arz ediyorum.

Et-Tayyibâtü: Rûh sahibi varlıkların da özü olan kâmil insanların ve mukarrebîn meleklerin kalplerinin tertemiz şükür ve zikirlerini, nuranî ve yüksek ibadetlerini, Rabb'im, onları temsilen Sana takdim ediyorum. İlk cümle içinde Peygamber Efendimiz (asm) bütün taifelerin, bütün varlık sınıflarının ve tüm kâinat fertlerinin selâmlarını arz ettikten sonra; Cenâb-ı Hak şöyle mukabele buyuruyor: Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; selamını getirdiğin varlıkları temsilen sana olsun ey Şanlı Nebi!

Peygamber Efendimiz (asm) bu İlâhî selâma da şöyle mukabele de bulunuyor: Senin yüce selâmın tüm varlıklar olarak (veya Cebrail ile birlikte) üzerimize ve senin salih

kullarının üzerine olsun.

HZ. CEBRAİL'İN (AS) ŞEHADETİ

Mi'rac'da Peygamber Efendimiz'in (asm) Cenâb-ı Hak ile olan bu selâmlaşmasını işiten ve şahit olan Cebrâil Aleyhisselam da, "Eşhedü en-lâ ilâhe illallah ve Eşhedü enne Muhammeden Abduhû ve Resûlüh" diyerek, yani "Ben şehâdet ederim ki Allah'tan başka hak Ma'bûd yoktur. Ve yine ben şehâdet ederim ki, Muhammed Allah'ın kulu ve elçisidir" diyerek bu tanıklığı ifade ve ikrar etmiştir.³

İslâmiyet Allah'ın selâmını temsil eden dindir. Bu dini yaşayanlar "salihlerdir."

Dipnotlar:

- 1- Müslim, Salât, 16/402;
- 2- Müslim, Salât, 16/403;
- 3- Şuâlar, s. 86-88.